

Vykonný větroň z roku 1948 - ing.Miroslava Pospíšila

" K E J H Á K "

=====

Při opětném a stále častějším listování ve starších modelářských časopisech mi padl do oka trochu zvláštní netypický model z roku 1948. Jeho ryze účelovou konstrukcí navrhl pro sebe i celou partu z Olomouce ing.Miroslav Pospíšil. V té době byl uznávaným skvělé party modelářů a zásoboval ji zdařilými návrhy i plánky modelů, které se stavěly vždy v několika exemplářích. Mirek byl přece jen mnohem více teoretikem, který dokázal navrhnout i spočítat nejvýhodnější profil pro celé křídlo s aerodynamickým křížením od kořene až po konce. Stavitelé jeho návrhu museli sice zvládnout náročnější stavbu, ale vždy se to projevilo na vynikajícím letovém projevu. Modelářskou partu při Hanáckém aeroklubu Olomouc tvořili - ing.Miroslav Pospíšil, ing.Zdeněk Holiš, Viktor Kumer, Bronislav Sokolíček, Vladimír Kudla, Jindřich Tůma, Zdeněk Andryšek a další, kteří svou perfektně čistou stavbu modelů dosahovali na soutěžích vynikající výsledky. Teprve za dlouhý čas svůj konstruktérský deník předal Mirek osobně Zd.Holišovi s dovětkem na konci: "Zdeno, moc Tobě i klukům děkuji za ten krásný čas. Pozdravuj je, setkáte-li se a kytky mi na hrob nenoste. Raději stavte naše éra, budu s Vámi. Snad. Váš Mirek - 10.7.1987".

Historické podklady dosud nezveřejněných modelů nám zájemcům o dávnou historii nám půjčil k nahlédnutí Zdeněk Holiš při sletu SAM 78 v Bohuňovicích. Hned nám co jsme měli možnost nahlédnout bylo jasné, že tak vzácný materiál nemůže jen tak upadnout v zapomění. Po dohodě se Leopold Welek obětavě vrhnul do práce a digitálně zpracoval "Almanach konstrukcí ing.M.Pospíšila". Jsou v něm konstrukce modelů z let 1943-1949 včetně umístění na soutěžích i počtu postavených typů. Za zpracování patří velký dík a uznání L.Walkovi a Z.Holišovi za záchranu a podělení se s modeláři o kus dávné historie.

Přesto se nějakým nedopatřením v Almanachu neobjevily modely Širchán I. a Kejhák. Naštěstí Zdeněk Andryšek aspoň od Kejháka skreslil náskres zveřejněný v Modeláři 1995/2 podle původního trupu, torze křídla a vlastních vzpomínek jak tehdy model stavěl. I když se později odstěhoval do Prahy a oženil se, vše pečlivě opatroval jako vzpomínku na Olomouc. Tam se v devadesátých letech zapojil do stavby i létání ve sdružení SAM, původního Kejháka zrekonstruoval a létal s nim v Hořicích i Hosíně, kde jsem jej viděl i v letu jako volný. Později si postavil novou repliku, ale už v RC provedení s patřičnými úpravami i zpevněním konstrukce. Zároveň se věnoval stavbě i létání s velmi dobrými výsledky v motorácích a gumácích. Obrátil se na mne i s dotazem jestli ve svém archívu nemám plánek motoráka Fénix 1:1 od Pospíšila. Nakonec jsem jej našel pod označením JJO-132 vydaný tiskem a mohl jej Zdeňkovi poslat. Ještě pátrám po již vzpomínaném plánu modelu Širchán I., který měl vyjít u firmy Moučka

někdy v 1946, tak pokud jej někdo vlastní, prosím o kopii či aspoň nákres, děkuji. Ještě mi Zdeněk Andrýšek zděлил, že v té době bylo postaveno pět původních modelů Kejháka jako volných větroňů. Tolik informací úvodem a teď něco o stavbě, která je ze smíšených materiálů.

T r u p - vpředu sploštělý, uprostřed přechází do šestihranu a vzadu se opět zužuje do deltoidu. Hlavice vyříznutá z překl. 4 a přelepená vydla-banou lípou z obou stran, abychom získali prostor pro zátěž. Také lyže je vyříznutá z překl. 4mm a po sestavení trupu z obou stran až po hlavní lišty nalepené překl. 0,8mm pod úhlem. Zespodu na lyži lepíme lištu 4x4, obě hlavní jsou 5x5, v oblouku šestihranu jsou lišty 3x3 a stejně tak i hrní lišta. Vzadu pod výškovku nalepená deska z překl. 1x30x175mm. Vespod doplníme lištou 2x8 se zakončením směrovky z překl. 2mm, odlehčené vrtáním. Přepážky 1 až 8 vyříznuty z překl. 1,5mm, všechny další překl. 0,8mm. V místě usazení křídla doplníme přepážky přechodem, na ně lepíme žebra z překl. 3mm, vlepíme příčné výztuhy skrze trup u náběžky i odtokovky.

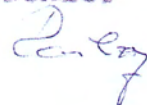
K ř í d l o - je dělené v celek spojené dráty $\varnothing 4$ mm skrz trup s mírným dopředným sípem 3° s nepatrně upraveným profilem MP-4850. První dvě krajní žebra jsou z překl. 3mm a všechna další z překl. 0,8mm, vylehčená. Náběžná lišta b5x9, přední pomocná 2x2, hlavní lišty nad sebou 2x10, která na uších přechází na 2x6, pomocné lišty 3x3, odtokovka b3x15 zbroušená do klínu se zářezy pro žebra. Náběžka i odtokovka na uších jsou lamelovány z proužků b1,5 až 3mm. Zakončení oblouků z b5 včetně rohových výztuh. V místech lomení vlepíme spojky z překl. 3mm na hlavním i pomocném nosníku a všechny výztuhy v rozích. Střední část křídla až po uši vylepíme stojinami mezi žebry. Také vylepíme b2 mezi prvními žebry pro větší pevnost a pevnější úchyt při usazování na dráty. Nakonec zbrousíme konečný tvar náběžky a vše co je třeba před potahem.

V ý š k o v k a - silně lomená do V /motýlek/ s profilem CLARK-Y, usazená na podložné desce a k trupu poutaná gumou. Je vhodné upravit na determalizátor s klopením o 40°. Žebra jsou z překl. 0,8mm, vylehčená. Náběžka 2x5, pomocná lišta 2x2, hlavní nad sebou 3x3 a odtokovka b3x12 v oblé části slepená ze segmentů b3 včetně koncového oblouku. Střed pojištěn spojkou z překl. 3mm a rohovými výztuhami i potahem středu b2. Mezi žebry hlavních lišt vlepíme stojiny z b2. Bambusové kolíky $\varnothing 3$ jsou vlepěné napevno.

P o t a h - byl původně papírem Flumo či Diplom, vypnut vodou a 3x lakován proti vlhkosti. U pozdější repliky nahrazen silným Modellspanem jen výškovka středně silným. Ten byl na kostru lepený Celonem nebo lepícím nitrolakem pak lakován napínacím nitrolakem. U křídla aspoň jednou lakujeme spodní křivky žeber, aby nám ~~od nich~~ při napínání od nich neodskakoval a dodrželi tak správný profil. Barevná úprava je ponechána dle vkusu stavitele modelu.

Než půjdeme model zalétnout nezapomeňte zkontrolovat úhly seřízení -křídlo $+3^{\circ}$, výškovka 0° , poloha těžiště 80mm od náběžky, startovací háček maximálně 22mm před těžištěm a mírné negativy na křídlech cca 3mm. Pokud nebude model jinak pokroucený bude zálet bez problémů. Model vyniká elegantním a klidným letem s velmi dobrým kluzem. Ani se nechce věřit, že vznikl téměř před 70ti léty. Po zaklouzáni ověříme start šňárou, případně doplníme na směrovce malou klapkou. Radost z letu by Vám jistě popřál jeho konstruktér. Skreslil a doplnil už také pamětník

Raška Z. senior

Technické údaje modelu:

rozpětí	2050mm
délka	1415mm
plocha celkem	56dm ²
hmotnost	700g
zatížení	12,5g/dm ²
profil křídla	MP - 4850 úpravený
profil výškovky	- CLARK-Y